

Departementet for Sundhed
pn@nanoq.gl

cc: lich@nanoq.gl eaca@nanoq.gl

Høringssvar på “Anbefalinger til en flerårig evidensbaseret alkoholpolitik”

Alkohol- og Narkotikarådet takker for muligheden for at afgive et høringssvar. Vi anerkender Naalakkersuisuts indsats for at adressere de alkoholrelaterede udfordringer her i landet og ønsker at bidrage med vores perspektiver.

Der skal gøres opmærksom på, at Alkohol- og Narkotikarådet gennem arbejdsgruppen har været involveret i udviklingen af anbefalingerne, hvilket afspejles i bemærkningerne.

Dog er der enkelte kommentarer, som bør give anledning til overvejelser om nogle justeringer i det foreliggende udkast.

Generelle kommentarer:

Vi støtter helhjertet visionen om "et stærkt folk i et trygt samfund, hvor ingen børn eller voksne skades af alkohol". En evidensbaseret og strukturel tilgang er afgørende for at opnå dette mål.

Alkohol- og Narkotikarådet mener, at de ti principper er afgørende for at skabe en evidensbaseret alkoholpolitik, der beskytter børn og unge og effektivt adresserer alkoholrelaterede skader. Rådet vurderer, at principperne i høj grad omfavner de vigtigste områder og rettigheder i forhold til de konventioner om menneskerettigheder og barnets rettigheder, som Grønland har tiltrådt. Det er desuden centralt, at principperne også inkluderer den vigtige sammenhæng mellem alkohol og traumer samt en historisk forståelse, som bidrager til en mere helhedsorienteret tilgang.

Rådet støtter en alkoholpolitik, der er uafhængig af kommercielle interesser og udviklet ud fra et folkesundhedsmandat, for at opnå varige positive forandringer i samfundet.

Specifikke kommentarer:

Indsatsområde 1: Styrket kontrol over alkohol i samfundet for at forebygge skader

Indførelse af et offentligt ejet alkoholmonopol:

Vi mener, at et offentligt ejet alkoholmonopol er den bedste måde at styrke kontrollen med alkoholsalget og reducere skader. Et alkoholmonopol vil ligeledes kunne forebygge det sorte marked.

Dato: 20.01.2025
Sagsnr.: 2023 - 12564
Dok. nr.: 24986317
Alkohol- og Narkotikarådet
Allorfik
Niels Hammekenip Aqq. 41
3900 Nuuk
Tlf: +299 525343
Email: allorfik@allorfik.gl
www.allorfik.gl

Indførelse af et fagligt bevillingsnævn

Vi støtter anbefalingen om at indføre et fagligt bevillingsnævn i kommunerne for at sikre en mere kvalificeret og helhedsorienteret tilgang til tildelingen af alkoholbevillinger. Et fagligt nævn med repræsentanter fra relevante sektorer kan bidrage til, at forebyggelse, sundhed og lokale hensyn vægtes højere i beslutningsprocessen.

Begrænsning af salgs- og udskænkningstider

Alkohol- og Narkotikarådet støtter anbefalingen om begrænsede salgstider i butikkerne som kan reducere impulsivt alkoholforbrug og dermed relaterede skader. Det er vigtigt at evaluere effekten løbende og justere efter behov. Vi er dog bekymret for, at en begrænsning af åbningstiderne for udskænkningstederne kan medføre, at den skadelige brug af alkohol flyttes til private hjem, hvor børn opholder sig og kan blive udsat for risici og negativ påvirkning. Dog er Alkohol- og Narkotikarådet positive over, at hvis der iværksættes lokale forsøg med at begrænse udskænkningstider til kl 01.00 fredag og lørdag, at dette vil overvåges nøje.

Hævning af aldersgrænsen til 21 år

Vi støtter hævelsen af aldersgrænsen, da forskning viser, at en senere alkoholdebut reducerer risikoen for senere misbrug. Der bør være fokus på håndhævelse og oplysning for at sikre overholdelse blandt unge.

Forbud mod markedsføring

Vi støtter et forbud mod alkoholreklamer for at reducere eksponering, især blandt unge. Der bør være klare retningslinjer for, hvad der betragtes som markedsføring, for at undgå misforståelser eller omgåelse af lovgivningen.

Prisinterventioner som middel til forebyggelse

Alkohol- og Narkotikarådet støtter anbefalingerne om at gennemføre en pris gennemgang med henblik på at indføre en minimumspris pr. genstand for alkoholprodukter samt en årlig justering af afgifterne i takt med inflationen. Internationale erfaringer og WHO's anbefalinger viser, at sådanne prisinterventioner er blandt de mest effektive tiltag til at reducere alkoholforbruget og de tilhørende sundhedsmæssige og sociale skader.

Minimumspriser kan især begrænse slagtilbud og kampagner, som unge og højrisikogrupper er særligt følsomme overfor, mens en årlig regulering af afgifter sikrer, at alkoholen ikke bliver relativt billigere over tid.

Alkohol- og narkotikarådet forventer at en implementering af ovenstående anbefalinger vil kunne reducere det generelle alkoholforbrug og især rusdrikning, hvilket vil kunne medføre et fald i voldsrelaterede henvendelser hos både politiet, sundhedsvæsenet og socialvæsenet. Herudover vil det kunne forventes et fald i ulykkesrelateret sygelighed, antallet af seksuelt overførte sygdomme, uønskede graviditeter, seksuelle misbrug, selvmord og selvmordsforsøg samt forekomsten af andre sygdomme, der er relateret til alkoholindtag. Samlet set vil disse forbedringer kunne bidrage til at øge

befolkningens forventede levealder, som i dag er cirka 10 år kortere end gennemsnittet i de nordiske lande.

Indsatsområde 2: Adgang til behandling og familiestøtte for alle borgere

Adgang til behandling og familiestøtte:

Vi bifalder der er fokus på traume- og alkoholbehandling og støtte til familier, da det er afgørende for at bryde negative mønstre.

Børn er et af de fire fokusområder bag anbefalingerne, hvilket tydeligt fremgår af formuleringerne. Derfor er det vigtigt, at anbefaling 9, *"Familiestøtte til alle familier - særligt i barnets første 1000 dage"*, bliver styrket og udvidet. Den nuværende anbefaling fokuserer primært på at understøtte jordemødres og sundhedsplejers indsats og på telemedicinske løsninger på steder uden fast sundhedsplejerske eller jordemoder. Dette er et godt skridt, men det er ikke tilstrækkeligt til at skabe den nødvendige støtte til sårbare familier i de første 1000 dage.

For at sikre en helhedsorienteret indsats mener Alkohol- og Narkotikarådet at det sociale område også skal inkluderes i anbefalingerne, da kommunerne har den nødvendige myndighed og mulighed for at tilbyde mere støtte. Ved at inkludere klare anbefalinger til kommunernes sociale indsats kan vi sikre en mere omfattende, tværfaglig og effektiv støtte til sårbare familier og dermed beskytte børnene bedre.

Indsatsområde 3: Stærke fællesskaber uden alkohol

Stærke fællesskaber uden alkohol

Alkohol- og Narkotikarådet støtter anbefalingerne om at styrke adgang til alkoholfrie aktiviteter og mødesteder for både familier, børn og unge. Rådet ser desuden positivt på forslagene om forældreaftaler og alkoholfrie ungdomsuddannelser, da disse tiltag kan bidrage til at skabe trygge rammer og et neutralt miljø omkring alkohol i børns og unges opvækst. Sunde fællesskaber uden alkohol er et vigtigt skridt mod en fremtid, hvor ingen skades af alkohol.

Indsatsområde 4: Grundig oplysning til borgerne om alkohol

Oplysningsprogrammer:

Alkohol- og Narkotikarådet er enige i, at befolkningen har ret til at få adgang til viden om alkoholens konsekvenser, da dette er nødvendigt for at kunne træffe informerede beslutninger om alkoholforbrug. Oplysning spiller en central rolle i forebyggelsen, og vi støtter udviklingen af målrettede programmer. Det er vigtigt at inddrage lokale aktører og tage hensyn til kulturspecifikke faktorer for at sikre relevans og effektivitet.

Alkohol- og Narkotikarådet er særligt beæret over anbefaling 17, som foreslår at sikre midler til at Alkohol- og Narkotikarådet kan udvikle og formidle anbefalinger samt målrettet oplysning om alkohol til borgerne. På nuværende tidspunkt er der på finansloven ikke afsat midler til rådet.

Afsluttende bemærkninger:

Alkohol- og Narkotikarådet ser positivt på de fremlagte anbefalinger. Vi står til rådighed for yderligere dialog og samarbejde for at sikre en effektiv alkoholpolitik.

På vegne af Alkohol- og Narkotikarådet

Kathrine Kruse

Sekretær for Alkohol- og Narkotikarådet